

Sygn. akt VII U 1667/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Marcin Graczyk
Protokolant:	Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2018 r. w Warszawie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 19 października 2017 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten tylko sposób, że do ustalenia wartości kapitału początkowego A. M. uwzględnia okresy od 1 marca 1992 r. do 25 marca 1992 r., od 28 marca 1992 r. do 29 marca 1992 r. i od 2 kwietnia 1992 r. do 12 czerwca 1992 r. jako okresy składkowe z tytułu zatrudnienia w (...) Sklepie (...) w D..

UZASADNIENIE

A. M. w dniu 4 grudnia 2017 roku wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 19 października 2017 roku, znak: (...), ponownie ustalającej wartość kapitału początkowego. Odwołująca wniosła o ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem okresów zatrudnienia od 1 marca 1992 roku do 25 marca 1992 roku, od 28 marca 1992 roku do 29 marca 1992 roku, od 2 kwietnia 1992 roku do 12 czerwca 1992 roku. (odwołanie z dnia 4 grudnia 2017 roku, k. 2 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 grudnia 2017 roku wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, iż przy ustaleniu wysokości kapitału początkowego nie uwzględnił okresów od 1 marca 1992 roku do 25 marca 1992 roku, od 28 marca 1992 roku do 29 marca 1992 roku, od 2 kwietnia 1992 roku do 12 czerwca 1992 roku, bowiem odwołująca nie była wówczas zgłoszona przez pracodawcę do ubezpieczeń społecznych. (odpowiedź na odwołanie z dnia 14 grudnia 2017 roku, k. 4 a.s.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 19 października 2017 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił dla A. M. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 99.051,37 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1998 roku. Wskaźnik podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 69,71%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego organ rentowy ustalił w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 69,71% przez kwotę bazową 1.220,89 zł. Podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła zatem 851,08 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął okresy składkowe 19 lat, 3 miesiące, 12 dni oraz okresy nieskładkowe 26 dni, okres sprawowania opieki nad dziećmi 2 lata, 7 miesięcy i 10 dni. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu od 1 lipca 1991 roku do 31 lipca 1991 roku kiedy ubezpieczona przebywała na urlopie bezpłatnym oraz okresów od 1 marca 1992 roku do 25 marca 1992 roku, od 28 marca 1992 roku do 29 marca 1992 roku, od 2 kwietnia 1992 roku do 12 czerwca 1992 roku, ponieważ nie została zgłoszona przez pracodawcę do ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy nie uwzględnił również dochodu z roku 1991 roku w kwocie 191.587 zł ponieważ jest to kwota nienależnie pobranego zasiłku dla bezrobotnych. (decyzja z dnia 19 października 2017 roku, znak: (...), k. nienumerowana akt kapitałowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, k. nienumerowana akt kapitałowych)

Odwołanie od ww. decyzji wniosła A. M. inicjując postępowanie w niniejszej sprawie w toku którego ustalono, że od 1 marca 1992 roku do 25 marca 1992 roku, od 28 marca 1992 roku do 29 marca 1992 roku, od 2 kwietnia 1992 roku do 12 czerwca 1992 roku odwołująca była zatrudniona w (...) sklepie (...) w D.. (umowy o pracę z dnia 20 marca 1991 roku, z dnia 20 czerwca 1991 roku, z dnia 3 marca 1992 roku, k. 14 a.s., legitymacja ubezpieczeniowa, k. 14 a.s., świadectwo pracy z dnia 15 czerwca 1992 roku, k. 14 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy, w tym dołączonych do akt sprawy akt ubezpieczeniowych.

Ponadto dowody w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. W niniejszej sprawie strony postępowania co do zasady nie kwestionowały materiału dowodowego co potwierdza jego wysoki walor dowodowy i bezsporny charakter.

Strony w toku sprawy nie zgłaszały jakichkolwiek uwag i zastrzeżeń i w związku z tym Sąd uznał zgromadzony materiał za dostateczny do wydania orzeczenia w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 19 października 2017 roku, znak: (...) zasługuje na uwzględnienie.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie ubezpieczonej dotyczyło zaliczenia do kapitału początkowego okresów zatrudnienia od 1 marca 1992 roku do 25 marca 1992 roku, od 28 marca 1992 roku do 29 marca 1992 roku, od 2 kwietnia 1992 roku do 12 czerwca 1992 roku jako okresów składkowych.

Sąd zważył, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 t.j., dalej: ustawa emerytalna) - kapitał początkowy ma być odtworzeniem kwoty składek na ubezpieczenie społeczne, opłaconych przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Zasady ustalania podstawy wymiaru emerytury zostały określone w art. 15 ustawy emerytalnej, a wysokość kapitału początkowego, zależy od udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych, podstawy wymiaru świadczenia, współczynnika określonego przez proporcję wieku ubezpieczonego i ustawowo określonego wieku emerytalnego oraz stażu. Natomiast do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia uwzględnia się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego

z okresu ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o emeryturę lub z dowolnych 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku. W przypadku nieudowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Dokumentem potwierdzającym wysokość wynagrodzenia jest zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wystawione przez pracodawcę lub prawnego następcę pracodawcy na druku ZUS RP-7, ale również legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca odpowiednie wpisy o zatrudnieniu i wysokości wynagrodzenia dokonane przez pracodawcę lub następcę prawnego. Ustalenie kapitału początkowego następuje poprzez obliczenie hipotetycznej emerytury, jaką ubezpieczony otrzymałby w dniu 1 stycznia 1999 roku, tj. w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a następnie pomnożenie tej kwoty przez średnie dalsze trwanie życia osób ustalone na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Zgodnie z art. 175 ust. 1 ustawy emerytalnej, postępowanie w sprawie ustalenia kapitału początkowego przebiega według zasad dotyczących ustalenia prawa do świadczeń przewidzianych w tej ustawie, co w szczególności dotyczy katalogu środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu ubezpieczonego, jak i wysokości przychodów. Sąd zważył, że niektórzy ubezpieczeni mają problemy z dostarczeniem dokumentacji spełniającej rygorystyczne wymogi formalne i w konsekwencji nie są w stanie udowodnić okoliczności faktycznego polegania ubezpieczeniu, czy też wysokości przychodów. W dacie wydania przez organ rentowy spornej decyzji możliwość dowodzenia była ograniczona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r., Nr 237, poz. 1412) – które zmieniło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. z 1983 r., Nr 10, poz. 49 ze zm.). Zgodnie z obowiązującym § 22 ust 1 i ust.2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa; legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Rzeczą sądu w sprawach o wysokość emerytury jest dokładne ustalenie wysokości wynagrodzenia otrzymywanego przez ubezpieczonego w danym okresie. Zarobki za poszczególne miesiące i wybrane lata kalendarzowe wykazane muszą być w sposób nie budzący wątpliwości w ściśle określonej kwotowo wysokości i co do odprowadzonych od nich składek na ubezpieczenie społeczne. Nie można natomiast przyjmować wysokości wynagrodzenia opartego wyłącznie na przypuszczeniach, czy też twierdzeniach ubezpieczonego, jak też dowodach niejasnych. Przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 października 2016 roku, sygn. akt III AUa 2185/15, LEX nr 2152862)

Wyjątek od tej powyższej zasady przewidziany został w § 28 ust. 1 rozporządzenia, w myśl którego środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym mogą być również poświadczony za zgodność z oryginałem kopie dokumentów stwierdzających stan zdrowia oraz dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych, a także wysokości wynagrodzenia, przychodu, dochodu i uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń, wydawane przez jednostki upoważnione do przechowywania dokumentacji zlikwidowanych lub przekształconych zakładów pracy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd zważył, że w toku niniejszego postępowania fakt świadczenia w spornych okresach pracy odwołująca udokumentowała umowami o pracę, legitymacja ubezpieczeniową oraz świadectwem pracy, jakie w związku z ustaniem stosunku pracy otrzymała. Ubezpieczona

przedłożyła wystawione w D. przez prowadzącego (...) Sklep (...) świadectwo pracy, w którym stwierdzono fakt jej zatrudnienia od 20 marca 19991 roku do 12 czerwca 1992 roku na stanowisku sprzedawcy. Bezpośrednią i jedyną przyczynę odmowy uwzględnienia przy ustalaniu wartości kapitału początkowego wskazanego wyżej okresu stanowi stwierdzony przez organ rentowy fakt niezgłoszenia odwołującej do ubezpieczenia społecznego przez pracodawcę i tym samym brak potwierdzenia opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne. W związku z takim uzasadnieniem należy wskazać, że dla uznania zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2007 roku, sygn. akt II UK 185/06; OSNAPiUS 2008 nr 9-10, poz. 404, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 stycznia 2012 roku, sygn. akt III AUa 1535/11, LEX nr 1110775). Skoro zatem ubezpieczona na wskazanym wyżej okresie zatrudnienia przedstawiła wymagany dokument, oparta jedynie na stwierdzeniu braku opłacenia składek odmowa uwzględnienia tego okresu nie jest dostatecznie uzasadniona. Świadectwo pracy oraz pozostała dokumentacja kadrowa wskazuje na to, że w spornych okresach ubezpieczona pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 19 października 2017 roku, znak: (...).

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)